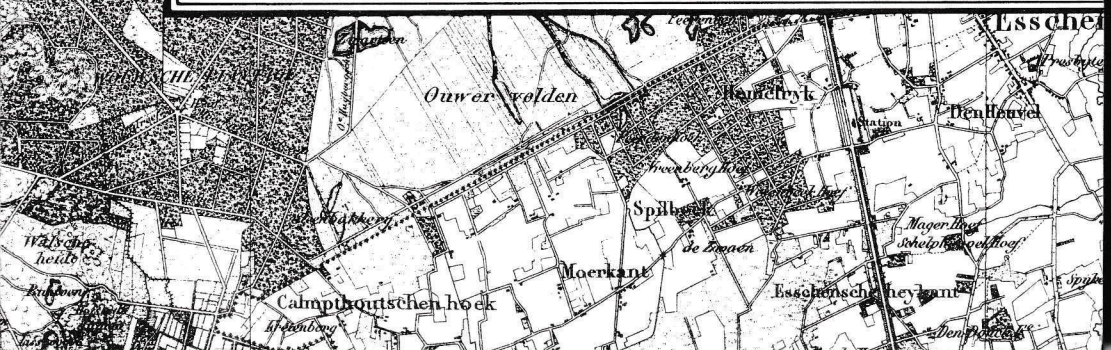

heemkunde kring
DE VIERSCHAER
WOUW

1/2-'99

Van prentjes en santjes

Ook eeuwelingen sterven

Op het bidprentje van Johannes Cornelis Pellis (1869-1953) lezen we: „Onze levensloop besluit gewoonlijk zeventig jaren: voor hen die sterk zijn tachtig jaren. Wat daarboven gaat is last en smart. Want dan komt de verslapping en verstijving en worden wij overvallen en weggesleept.” (Psalm LXXXIX:30).

Door de enorme vooruitgang van de medische wetenschap en betere leefomstandigheden is in de afgelopen eeuw de eindleeftijd aanzienlijk gestegen. Wie eind vorige eeuw de zeventig was gepasseerd, behoorde al tot de oudsten. Wie ouder was dan tachtig jaar werd al als een soort 'wereldwonder' beschouwd en vaak wijdde de krant er een berichtje aan. Tachtig is tegenwoordig geen uitzondering meer, maar ook op de dag van vandaag is iemand die honderd jaar wordt nog iets bijzonders. Als zich zo'n zeldzame gebeurtenis voordoet, besteden de kranten er dan ook vrijwel altijd enige aandacht aan. Veel bijzonders hebben de eeuwelingen meestal niet meer te melden, al is het opvallend, dat ze het bijna altijd prima naar hun zin hebben. Ze wonen strijk en zet in een bejaardenhuis. Vorig jaar nog leefde er in deze provincie mevrouw Gertruda van de Wouw uit Antwerpen in een verzorgingstehuis in Breda. Zij was toen ruim 108 jaar oud en daarmee de oudste inwoner van Noord Brabant. Als bijzonderheid mag ook worden genoemd, dat een van haar dochters, die 85 jaar was, in hetzelfde tehuis woonde. Zo oud als Gertruda is niemand in Wouw ooit geworden, maar juffrouw Maria Cornelia van Mechelen kwam toch een heel eind. Toen zij op 22 april 1986 in Leonardushof overleed, was ze namelijk precies 103 jaar en 3 maanden oud. Voorzover mij bekend het record in Wouw. Juffrouw van Mechelen (zelfs toen ze zo oud was, bleef ze 'juffrouw' genoemd worden, ter onderscheiding van haar zussen die ook in Leonardushof woonden) kwam overigens uit Steenberghe, waar ze op 22 april 1883 het levenslicht zag. Hoe lang 103 jaar is, mag blijken uit de volgende overdenkingen: zij heeft Willem III nog als staatshoofd meegemaakt (al zal dat wel niet bewust zijn geweest), maar ook koningin Beatrix. De 'oude

Gedenken wij in onze gebeden

MARIA CORNELIA
VAN MECHELEN

Ze is geboren te Steenberg en op 22 januari 1883; in Wouw, in Huize Leonardushof, is ze overleden op 22 april 1986. Op het kerkhof van de St.-Lambertus-parochie te Wouw hebben we haar begraven op 24 april 1986.

Een groot gedeelte van haar leven is gevuld geweest met werk van aandacht en zorg voor de gasten in een hotel - en restaurantbedrijf in Oudenbosch. Dat heeft ze met zoveel plezier gedaan, omdat het iedere dag beroep deed op haar aangeboren gaven van gastvrijheid en menslievendheid, dat ze er tot in lengte van jaren met schik over bleef vertellen. Tot in lengte van jaren. Want ze was al tachtig, toen ze in Wouw kwam wonen, in Leonardushof. Nog 23 jaar heeft ze daar in grote waardering genoten van de uitstekende zorgen en fijne aandacht, die aan haar werden besteed, ook van de zijde van de familie, met wie ze hartelijke kontakten bleef onderhouden. In de talloze ontmoetingen en persoonlijke gesprekken met velerlei medemensen had ze zich een innerlijke beschaving

opgebouwd, die ze ook uiterlijk als een echte dame tot het laatste toe waardig mocht bewaren. Al waren haar lichamelijke krachten de laatste jaren uiteraard verminderd vanwege de hoge leeftijd, haar geest bleef onveranderd veerkrachtig met aandacht volop voor deze tijd. Opvallend voor ieder die haar kende was haar haast fanatieke interesse voor de landspolitiek, met name haar uitgesproken waardering voor het werk van het C.D.A. en de leiders van die partij, over wie ze sprak als waren het haar persoonlijke vrienden.

"Ik hoop de nieuwbouw van Leonardushof met al die rompslomp niet meer te hoeven meemaken". Die wens is voor haar in vervulling gegaan. Maar vooral haar verlangend uitzien naar leven voor altijd, dat ons op Pasen als belofte is geschonken. Leven in vreugde, samen met de verrezen Heer bij God, Zijn en onze Vader.

Zij ruste in vrede.

Voor uw belangstelling en medeleven betoond na het overlijden van onze lieve en onvergetelijke tante, betuigen wij U onze oprechte dank.

Namens de familie:
G.van de Leur. ex.test.

Het bidprentje van Maria Cornelia van Mechelen, die de respectabele leeftijd van 103 jaar bereikte.

Drees' was nog niet geboren en de Eiffeltoren in Parijs moest nog gebouwd worden!

Op haar bidprentje valt op, dat de tekst een sterk persoonlijk karakter draagt, helemaal in overeenstemming met de periode waarin zij is overleden.

Dat geldt ook voor het bidprentje van Johanna Suijkerbuijk, de weduwe van Antonius van Tilburg. Zij werd op 12 januari 1892 in een boerderijtje aan de Bergse Heide onder Bergen op Zoom geboren. Toen ze met Toon van Tilburg trouwde, trok het echtpaar in op e ouderlijke boerderij. Hier kregen ze tien kinderen en toen Jans 100 jaar werd waren er daar nog zes van in leven. In haar jeugd ging Jans naar de nonnenschool in Heerle en toen ze elf werd ging ze van school en verdiende als kindermisje 60 cent per dag. Voor dat geld moest ze van vijf uur 's morgens tot zeven uur 's avonds werken.

Het boerenbedrijfje dat ze samen met haar man in de Bergse heide had, was een gemengd bedrijf met wat paarden, koeien en akkerbouw. „De grond was maar schraal, dus een vetpot was het nooit, zeker niet omdat er veel kindermondjes gevuld moesten worden. Ik heb altijd hard moeten werken, maar ben er , zoals je ziet niet van dood gegaan", vertelde Jans van Tilburg. Als gouden tip om de honderd jaar te halen gaf ze de raad: „Gewoon blijven ademen".

Toen Jans 65 jaar werd trok ze met haar man naar de woning van haar dochter aan de Halstersebaan. Haar man stierf een half jaar na deze verhuizing.

Jans vierde op 12 januari 1992 haar honderdste verjaardag. Dat gebeurde in het dorp heerle temidden van familie, vrienden en vele kennissen haar honderdste verjaardag. Daarna namen haar krachten snel af en op 5 augustus 1992 overleed ze in Moerstraten. Op haar bidprentje heeft de familie een heel persoonlijke tekst gezet, waarin ook een stukje van het leven van hard werken doorklinkt en het veel te vroeg overlijden van haar man.

†
Ter dankbare gedachtenis aan

Johanna Suijkerbuijk

weduwe van

Antonius van Tilburg

Zij is geboren op 12 januari 1892 in Bergen op Zoom en zij is overleden op 5 augustus 1992 in Moerstraten.

Voor haar was de uitvaartmis op 8 augustus 1992 in de kerk van Heerle, waarna ze is begraven op het kerkhof aldaar.

Temidden van familie, kennissen en vele anderen uit ons dorp heeft zij haar 100ste verjaardag, waarnaar ze zo toegeleefd had, nog kunnen vieren met een H. Mis uit dankbaarheid in de kerk en met een receptie in het dorpshuis.

Daarna zijn haar krachten langzamerhand afgenomen, tot ze rustig ingeslapen is in het huis van haar dochter en schoonzoon bij wie ze de laatste 36 jaar met veel plezier ingewoond heeft. Ze was blij en dankbaar dat ze bij hen zo lang een goed thuis heeft kunnen vinden.

In 1956 is haar man, nog niet zo oud, gestorven. Met hem heeft ze een gelukkig huwelijk gekend en een flink gezin van oorspronkelijk 10 kinderen

grootgebracht. Naast haar zorg voor het huis-houden heeft ze altijd hard meegewerkt in hun boerenbedrijf. Ook toen haar man dood was, is ze nog tot op hoge leeftijd mee gaan helpen op het land.

In haar lange leven heeft ze de dood van verschillende kinderen en kleinkinderen moeten meemaken. Ondanks haar verdriet kon ze hierin, ook vanuit haar geloof, berusten.

Jans heeft veel gebeden in haar leven. Haar rozenkrans had ze voortdurend in haar handen. Het was haar grote vreugde om nog elke week (tot vorig jaar) naar de kerk te kunnen gaan. Ook genoot ze van bezoek en van het kaarten. Ze zei welens dat ze hier al de hemel op aarde had. Zo tevreden was ze.

Als familie zijn we heel dankbaar voor alle liefde en zorg die zoveel jaren van haar uitgingen en voor al het werk dat ze voor ons gedaan heeft. Moge zij nu in de hemel bij God zijn.

Voor uw belangstelling, meelevens en gebed bij het overlijden van onze lieve moeder, schoonmoeder, groot- en overgrootmoeder zeggen wij u hartelijk dank.

Kinderen, klein- en achterkleinkinderen

Johanna Suijkerbuijk uit Heerle stierf kort nadat ze een eeuw had volgemaakt.

Nog meer honderdjarigen

Ook het bidprentje van Dimphna Schrauwen, weduwe van Kornelis Lauwen en moeder van de bekende caféhouder Sjef Lauwen (café 't Anker) is er persoonlijk getint. Hoewel ze in de gemeente Roosendaal is geboren op 18 februari 1892 en daar overleden is in het ziekenhuis, voelde zij zich een echte Wouwse. Ze woonde namelijk op Vroenhout en dit gebied behoort parochieel tot Wouw. Zoals ook op haar prentje is vermeld, is ze in Wouw gedoopt, bezocht ze daar de school van de zusters, deed haar Eerste Communie en is er ook getrouwd. Pas toen ze 96 jaar oud werd, verhuisde ze naar Leonardushof. Tot kort voor de dag waarop ze naar Wouw trok, hielp ze mee in café 't Anker van haar zoon Sjef Lauwen.

Dientje had trouwens altijd in het café gewerkt, want haar vader was al kastelein. Omdat hij tevens veehandelaar was, was hij vaak van huis en dat betekende dat Dientje al op jeugdige leeftijd in het café aan het werk was. Ze trouwde met Kees Lauwen, een kasteleinszoon uit Kruisland. En wie dacht dat er bij een huwelijk tussen twee kasteleinskinderen flink gefeest werd, kwam bedrogen uit. Na de huwelijksplechtigheid werd het werkpak aangetrokken en ging men er weer flink tegenaan.

Het kasteleinsechtpaar ging op de hoek van de Kruislandseweg en de Wouwbaan wonen, op de plaats waar nu het parkeerterrein van café 't Anker ligt. In de oorlog werd het café zo zwaar beschadigd dat het niet meer herbouwd werd. Het echtpaar kocht de uitspanning aan de overkant van de weg die toen eigendom was van Sjef Kouters. Hier werd een nieuw café begonnen. Dat buurtcafé groeide uit tot een modern bedrijf waar wekelijks honderden (vrachtwagen)chauffeurs komen voor hun natje en hun droogje.

Toen Dientje naar Leonardushof verhuisde woonde ze daar nog zo'n vier jaar in alle rust. Op 18 februari 1992 werd haar honderdste verjaardag flink gevierd. Op 14 oktober 1992 overleed ze en ze maakte de honderd jaar ruim vol.

Christiaan Halewijn

Ook Christiaan Halewijn woonde in 'Leonardushof' toen hij in 1997 de eeuw vol maakte. Hij was op 18 oktober 1897 in Amsterdam geboren. In feite

Tot dankbare herinnering aan

Dimphna Schrauwen

weduwe van

Kornelis Lauwen

Ze is geboren op Vroenhout te Roosendaal op 18 februari 1892. In het ziekenhuis aldaar is ze overleden op 14 oktober 1992. In de St. Lambertuskerk te Wouw namen we afscheid van haar op 17 oktober, waarna we haar hebben begraven op het kerkhof van de parochie.

Geboren en opgegroeid halverweg Vroenhout behoorde ze tot de St. Lambertusparochie te Wouw. Daar is ze gedoopt, daar ging ze naar school en deed ze de Eerste Kommunie, daar is ze ook getrouwd. Samen met haar man is ze gaan wonen aan het begin van Vroenhout, waar ze, net als haar ouders thuis, een cafébedrijf leidde, terwijl Kees de varkenshandel dreef. Naast de eigen kinderen was er in het gezin ook nog plaats voor drie pleegkinderen, twee zusjes en een broer. Het einde van de tweede wereldoorlog veroorzaakte grote materiële schade. In een noodvoorziening moest het caféwerk worden hernomen. Toen een zoon het bedrijf in een pand aan de overkant voortzette, was dit voor haar gevoel een vervolg op haar eigen werk. Graag verbleef ze onder de klanten daar, met wie ze ook best wel een glaasje dronk.

Nu had ze volop de tijd voor borduurwerk. Na die dood van haar man woonde ze alleen. Lichamelijk en geestelijk bleef ze sterk en weerbaar. Zoals voorheen wilde ze er altijd verzorgd uitzien. Al was ze niet groot van stuk, ze was duidelijk aanwezig met eigen meningen en opvattingen.

Pas op haar zes en negentigste jaar verhuisde ze naar „Leonardushof“ in Wouw. Dat was natuurlijk erg wennen. Iedere week zag ze uit naar zaterdagmiddag, wanneer mensen die haar dierbaar waren op bezoek kwamen en haar herinnerden aan de vele goede jaren vroeger thuis. Hier mocht ze haar hondsdste verjaardag vieren en werd ze de oudste inwoner van de gemeente Wouw. Pas het laatste jaar kwam de rolstoel er aan te pas. Maar ook zo kwam ze graag ieder zondag naar de kapel van het huis om er samen met medebewoners te bidden en te danken.

In het ziekenhuis heeft ze tot het laatst toe de bezoekende kinderen, klein- en achterkleinkinderen herkend, alsook de beide pleegdochters.

Ze zei, dat ze wel niet meer naar Wouw zou terugkeren. Haar leven mocht worden voltooid.

Dat ze in Gods vrede en vreugde voor altijd moge voortleven, delend in de verrijzenis van Jezus Christus, op voorspraak van de H. Maria, zijn Moeder.

Voor uw belangstelling en medeleven betoond na het overlijden van onze moeder, oma en overgrootoma betuigen wij u onze oprechte dank.

Kinderen, klein- en
achterkleinkinderen

Dientje Lauwen-Schrauwen werd in 1992 honderd jaar in bejaardencentrum Leonardushof. Kort daarop overleed ze.

woonde 'meneer Halewijn' zoals hij in Wouw door iedereen werd genoemd, maar een korte periode van zijn leven - al is dat nog altijd 24 jaren! - in het dorp Wouw. Deze Amsterdammer heeft tijdens zijn jeugd in nogal wat plaatsen gewoond, doordat zijn vader bij de spoorwegen werkte. Hij wist het, ondanks het feit dat hij alleen de lagere school had gevolgd, tot hoofdkassier bij Radio Holland te brengen. In 1926 trouwde hij in Haarlem met Francina Otto en het echtpaar kreeg twee dochters. Zes jaar later verhuisde het echtpaar naar Hilversum en daar bleef het tot 1974 wonen. In 1974 kwam de verhuizing naar Wouw en daar werd ook het gouden huwelijksfeest gevierd.

Christiaan Halewijn was erg muzikaal en ook in Leonardushof was hij vaak achter de piano te vinden. Naast muziek en zang had ook sterrenkunde zijn aandacht.

In het dorp was Christiaan Halewijn een bekende verschijning, want met zijn witte stok met rode strepen, ging hij vaak stevige wandelingen maken. De laatste jaren van zijn leven raakte hij helemaal in de ban van het feit dat hij wel eens honderd jaar zou kunnen worden en op 18 oktober 1997 bereikte hij ook die respectabele leeftijd. In familiekring werd dit feestje gevierd. Bijna drie maanden later, op 9 januari 1998, overleed Christiaan Halewijn in Wouw. Hij was toen al ruim 20 jaar weduwnaar.

Het bidprentje van Christiaan Halewijn is voorzien van een persoonlijke tekst. „Mijn taak is volbracht, jullie onderlinge liefde moet blijven”, met deze spreuk begint de tekst. In de door de kinderen geschreven tekst staat vervolgens het leven en werken van 'meneer Halewijn' centraal.

Louis Brooymans

Een echte Heerlenaar was Louis Brooymans, daar geboren op 6 maart 1897. In 'De Vierschaer' is in 1985 een interview met hem gepubliceerd¹⁾. Louis was in de Torenbaan in Heerle geboren in een gezin met 5 kinderen. Hij werkte onder meer bij de spoorwegen en woonde daardoor ook een tijdje buiten Wouw. Hij en zijn vrouw Petronella Bastiaanse kregen drie dochters. In 1985 woonde hij nog bij zijn jongste dochter in en piekerde er niet over om naar het bejaardentehuis te gaan „ want dan leef ik niet lang meer”. Die voorspelling is niet uitgekomen, want hij leefde na zijn intrek in

*Mijn taak is volbracht,
jullie onderlinge liefde moet blijven.*

Een dankbare herinnering aan

Christiaan Halewijn

Geboren 18 oktober 1897.

Overleden 9 januari 1998.

Sinds 3 december 1977 weduwe van

Francina Otto

Pappa werd geboren in Amsterdam en heeft nadien zijn jeugd in vele plaatsen doorgebracht omdat zijn vader bij de spoorwegen werkzaam was.

Hoewel hij alleen lager onderwijs genoten had, werkte hij zich door zelfstudie op en werd hoofdkassier bij Radio Holland.

Hij trouwde in 1926, waarna in Haarlem twee dochters werden geboren.

Het gezin verhuisde in 1932 naar Hilversum waar ze vele gelukkige jaren hebben gewoond.

Zij fietsten en wandelden vele uren door 't Gooi, genietend van de mooie natuur.

In 1974 gingen ze in Wouw wonen waar ze samen van hun 5 kleinkinderen hebben kunnen genieten.

Pappa had vele interesses waaronder muziek, zang, sterrenkunde en natuurlijk z'n achterkleinkinderen.

Na zijn 90ste verjaardag nam zijn gezondheid langzamerhand af.

Toch heeft hij nog de respectabele leeftijd van 100 jaar mogen bereiken waarnaar hij al jarenlang naar uitkeek.

En toen werd het steeds stiller en stiller om hem heen.

Bedankt lieve pappa voor alle zorg voor ons.

We zullen je nooit vergeten.

Wij danken iedereen voor de liefde en vriendschap tijdens zijn leven en de steun bij het plotseling overlijden van onze pappa.

Emmy,
Nel en Frits.

Christiaan Halewijn was een van de twee Wouwenars die in 1997 de honderd jaar bereikte.

Ter dankbare herinnering aan

Ludovicus Brooijmans

weduwnaar van

Petronella Bastiaanse

Geboren op 6 maart 1897 in Heerle.
Na een liefdevolle verzorging in de Leonardushof
overleden op 9 september 1998 in Wouw.

Lieve vader en opa,

Vandaag is een moeilijke dag in ons leven,
toch zijn we dankbaar dat hem een langer ziekbed
bespaard is gebleven.

Hij is nu van ons heengegaan,
we moeten verder zonder hem voortaan.
Dit zal moeilijk zijn, vooral in het begin,
want vader en opa hoorde bij ons gezin.

Je kon bij hem lachen, huilen en spelen,
je kon terecht met je wel en wee,
wat er ook gebeurde hij leerde met ons mee.
Hij kon nooit stil zitten, hij moest altijd werken,
bezig zijn met zijn handen.

Want hiermee maakte hij vele manden.

Jaren was de pijp zijn favoriet,
zonder zijn pijpje zag je hem niet.

De laatste tijd werd hij een beetje beroemd,
in verschillende kranten stond zijn foto
of werd zijn naam genoemd.
Van belangstelling, daar genoot hij toch zo van,
wat zijn wij met z'n allen trots op die man.

Wij zijn God dankbaar dat wij hem zolang bij ons mochten hebben.
Voor alle bliken van medeleven bij het overlijden van vader, opa en
overopa willen wij u bedanken.

Zijn kinderen, kleinkinderen en achterkleinkinderen.

Louis Brooijmans die begin 1998 101 werd overleed in september van dat jaar.

Leonardushof nog vele jaren. Tot op hoge leeftijd was hij actief. Zo ontving hij als oudste bewoner van Leonardushof het eerste exemplaar van het fotoboekje 'Wouw in oude ansichten II' en op 28 juni 1996 legde hij de eerste steen van de nieuwe groepsruimte voor Leonardushof. Louis Brooijmans vierde op 6 maart 1997 zijn honderdste verjaardag, maar hij haalde bovendien nog zijn 101ste verjaardag. „Het geheim van oud worden zou wel eens een pijp kunnen zijn," ze begon een artikel over Louis Brooijmans, toen die in verzorgingshuis 'Leonardushof' zijn 101ste verjaardag vierde. Hij kreeg bij die gelegenheid van zijn achterkleinzoon Lars zelfs een nieuwe pijp cadeau. Die pijp en de tekst "Het kaarsje is nu opgebrand" staan op de voorzijde van zijn gedachtenisprentje afgebeeld. Ondanks zijn hoge leeftijd ging Louis toen nog regelmatig op stap in Leonardushof. Hij was toen al wat slechter ter been en maakte gebruik van een loopwagentje. „Dat is mijn auto. Hij rijdt prima en ik had er geen rijbewijs voor nodig" grapte Louis Brooymans.

Op 9 september 1998 overleed de toen oudste Wouwenaar in Leonardushof. Zijn familie beschreef in dichtvorm een stukje van zijn leven en zijn zorg voor het gezin.

Noten:

1. Zie 'In gesprek met Louis Brooymans' door Henny Simons-Van der Heijden in 'De Vierschaer' 3-85 pag. 12- 29.

Het kaarsje is nu opgebrand.

